Rákóczi hamvainak hazahozataláról - kronológia

Weinwurm fényképe

A MENET BEFORDUL A KÁROLY-KÖRÚTRÓL A SZENT ISTVÁN-TEMPLOM FELÉ.

A BUDAPESTI RÁKÓCZI-ÜNNEPRŐL.

[1]

„Hamvaidnak elhozása végett elzarándokolnánk szívesen”- dokumentumok II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársai hamvainak hazahozataláról

A kiállítás témája a Rákóczi emlékévek zárórendezvényeihez kapcsolódik: 105 évvel ezelőtt, 1906. október 27-én Orsovánál lépte át a magyar határt az a feldíszített szerelvény, amely II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársai hamvait hozta haza. Az országos ünnepségek keretében két városban rendeztek nagyszabású gyászmenetet: Budapesten és Kassán.

Az események kronológiája:

Elsőként 1862-ben Kubinyi Ferenc, Henszlmann Imre és Ipolyi Arnold a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából utaztak Törökországba. Tudományos kutatásuk fő célja Mátyás király elhurcolt Corvináinak felkutatása volt. A konstantinápolyi szultáni könyvtárban sikerült több régi kódexet Corvinaként beazonosítaniuk. (Ezekből ajándékozott vissza a szultán 1869-ben és 1877-ben néhány példányt.) Kubinyiék Konstantinápolyból a bécsi konzul unszolására (a felkínált lehetőséget hivatalos engedélynek tekintve) egy napra Rodostóba kirándultak, ahol az idő rövidsége és a meghatottság miatt csak részleges kutatásokat végezhettek.

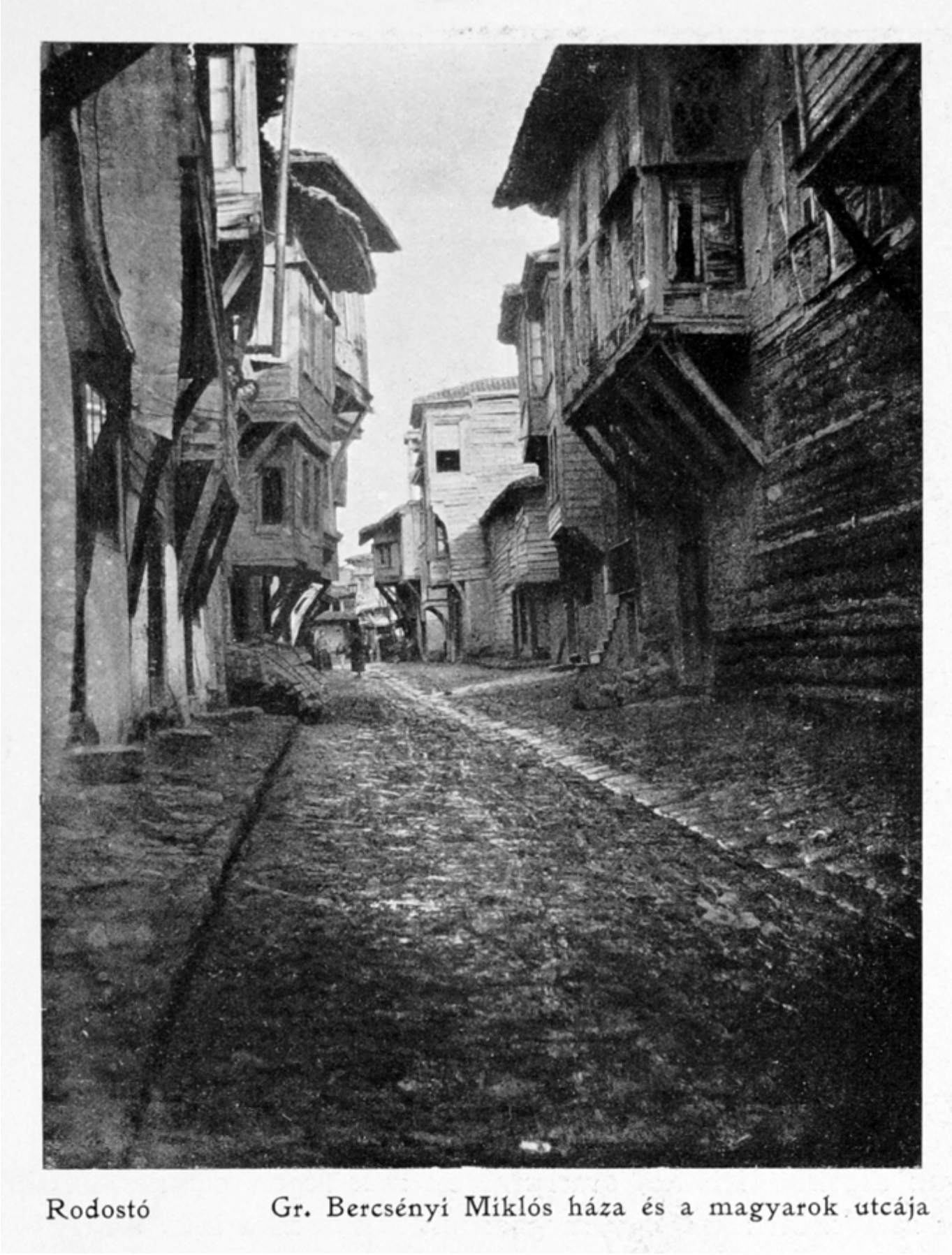

Rodostó Gr. Bercsényi Miklós háza és a magyarok utcája

[2]1888-ban Thaly Kálmán a három tudós nyomdokain, elbeszéléseik és leírásaik alapján indult el feltérképezni a helyszíneket. Rodostóban a helyi görög templomban részletesen leírta Bercsényi Miklós, Eszterházy Antal és Sibrik Miklós főurak sírköveit. Nikodémiában (Izmid) felkereste az örmény

temetőt és beazonosította Thököly Imre sírját. Egy évvel később, 1889-ben Thaly egy ötfős Corvina-kutató bizottság tagjaként tért vissza Konstantinápolyba. Miután megszerezte a sírok feltárásához szükséges engedélyeket, Fraknói Vilmossal együtt azonosítás céljából, a lazaristák Szent Benedek templomában felnyitották II. Rákóczi Ferenc, Zrínyi Ilona, Rákóczi József és Bercsényiné Csáky Krisztina sírjait. Rodostóban és Nikodémiában ugyanakkor nem végezte el a földi maradványok agnoszkálását. Thaly hazatérése után politikusként, tudósként minden megmozgatott a hamvak hazahozatala érdekében.

1903-ban Szádeczky Lajosnak Rodostóban hivatalos engedély nélkül sikerült kieszközölnie Bercsényi Miklós sírjának feltárását. 1904-ben Ferenc József engedélyt adott II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársai hamvainak hazahozatalára. Tisza István miniszterelnök megbízásából Thallóczy Lajos utazott Törökországba a hamvak hazaszállításának előkészítésére. Vele tartott Edvi Illés Aladár akadémiai rajztanár és Forster Jenő magántitkár is. Az előkészületek során Rodostóból és Nikodémiából a földi maradványokat és sírköveket a konstantinápolyi lazaristák templomába vitték.

1906. október 17-18-án a magyar delegáció tagjai: Thaly Kálmán, Forster Gyula, Fraknói Vilmos, Thallóczy Lajos, Török Aurél, Forster Jenő és Kolossa Ferenc ünnepélyes keretek között a konstantinápolyi Szent Benedek templomban átvették a hamvakat Francois Lobry rendfőnöktől.

A magyar országgyűlés október 23-án törölte az 1715. évi 49-ik törvénycikknek a Rákóczit és társait megbélyegző részeit, az uralkodó már másnap szentesítette a határozatot. 1906. október 24-én indult útnak a hajó Konstantinápolyból fedélzetén **II. Rákóczi Ferenc, Zrínyi Ilona, Thököly Imre, Rákóczi József, Bercsényi Miklós, Bercsényiné Csáky Krisztina, Eszterházy Antal** és **Sibrik Miklós** hamvaival, és a küldöttség tagjaival. Október 25-én a hajó befutott Konstanca kikötőjébe, a koporsókat és a sírköveket egy feldíszített különvonatra rakták át.

RÁKÓCZI HAMVAINAK BESZENTELÉSE ORSOVÁN.

[3]1906. október 27-én reggel 8 óra 20 perckor Orsovánál a szerelvény magyar földre érkezett, ahol a kormány tagjai, élükön Wekerle Sándor miniszterelnökkel, ünnepélyes keretek között vették át a

hamvakat. Október 28-án reggel 8 óra 34 perckor futott be a vonat a budapesti Keleti pályaudvarra. Az érkezőket Bárczy István polgármester fogadta. A koporsókat díszes hintókra rakták, és a gyászmenet a Kerepesi (ez időtől Rákóczi) úton vonult a Szent István bazilikába, illetve Thököly hamvaival külön a Deák téri evangélikus templomba. A vonat este 8 órakor indult Kassára, ahová október 29-én hajnalban érkezett meg. II. Rákóczi Ferenc, Zrínyi Ilona, Rákóczi József, Bercsényi Miklós és neje Csáky Krisztina, Eszterházy Antal valamint Sibrik Miklós hamvait a Szent Erzsébet dómban helyezték örök nyugalomra. Thököly Imre hamvait október 30-án, végakaratának megfelelően Késmárkra vitték, és az új evangélikus templomban helyezték végső nyugalomra.

A kiállítás további oldalai:

A kiállítás [4]

Történeti háttér [5]

A kiállítást összeállította: Elbe István
Megtekinthető: 2011. december 22-ig, a VII. emeleti Katalógustérben [6]. A belépés díjtalan.

2011/09/27 - 17:51

Forrás webcím: https://oszk.hu/kiallitasok/rakoczi-hamvainak-hazahozatalarol-kronologia

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/unnepseg2.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/magyarok-utcaja.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/rakoczi-beszenteles.jpg
[4] https://oszk.hu/../../kiallitasok/idoszaki-kiallitas-rakoczi-hamvainak-hazahozatalarol
[5] http://www.oszk.hu/kiallitasok/rakoczi-hamvainak-hazahozatalarol-toerteneti-hatter
[6] https://oszk.hu/../../sites/default/files/7_szint_szines.pdf